GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 43. Sâmbătă, 22 Fevruarie (6 Martie). 1886.

Brașovŭ 21 Februariu 1886.

După scirile ce le primimŭ dela Bucurescĭ tractatulŭ de pace între regatulŭ Sêrbiei și principatulŭ Bulgariei avea sĕ fiă semnatŭ în cursulŭ ḍilei de erĭ, Joi, de către delegații Madjid-pașa (Turcia), Mijatovicĭ (Sêrbia) și Gheșoff (Bulgaria.)

Ceea ce caracteriséză mai multŭ acéstă pace, este împrejurarea, că în ḍilele din urmă s'a încinsŭ între delegații conferenței o lungă discuțiune asupra cuvêntului „*amiciția*" din articolulŭ unicŭ alŭ tractatului de pace. Sêrbia n'a voitŭ nicĭdecum sĕ se ḍică, că „pace și amiciția va domni de aci încolo între cele două țĕrĭ" și de aceea a trebuitŭ sĕ se schimbe tecstulŭ articolului unicŭ, vorbindu-se într'însulŭ numai despre „restabilirea păcii" nu și a „amiciției."

Impresiunea ce-o primesce omulŭ din totŭ mersulŭ tractărilorŭ de pace este, că atâtŭ Turcia câtŭ și Serbia și Bulgaria au cedatŭ unorŭ presiunĭ și au încheiatŭ o pace impusă de sila momentului, dér nu dictată de dorința de-a restabili între dênsele relațiunile amicabile în modŭ durabilŭ. Celŭ puținŭ încâtŭ privesce Serbia, ea a datŭ de acuma sĕ se cunóscă, că subscrie tractatulŭ de pace cu acelŭ cugetŭ reservatŭ, ca câtŭ mai curêndŭ sĕ-lŭ pótă érășĭ rumpe.

In cursulŭ tractărilorŭ de pace s'a doveditŭ, că Turcia a jucatŭ de astădată unŭ rolŭ însemnatŭ, luândŭ partea Bulgariei cu tótă energia și aducêndŭ astfelŭ lucrurile până la încheiarea păcii dela Bucurescĭ. Pausa ce va urma acestei păcĭ va fi negreșitŭ bine întrebuințată de acele puterĭ, carĭ nu suntŭ mulțămite cu întregŭ aranjamentulŭ, între carĭ în rêndulŭ întâiŭ trebue sĕ numĕrămŭ pe Rusia, care va așeḍa mine și contra-mine, ce nu ne îndoimŭ, că în curêndŭ vorŭ face de lipsă încheiarea unei alte păcĭ.

Nu scimŭ este numai întêmplare orĭ stă în legătură cu evenimentele orientale, că acum deodată se manifestă o încordare în relațiunile dintre Francia și Germania. Ca semnŭ alŭ acestei încordărĭ se privesce retragerea actualului ambasadorŭ francesŭ baron de Courcel dela postulŭ sĕu din Berlinŭ. Acestŭ bărbatŭ de statŭ francesŭ era fórte bine vĕḍutŭ la curtea prusiană și relațiunile lui amicabile personale cu principele Bismarck sĕ fi deșteptatŭ bănuelĭ în Paris, din care causă baronulŭ Courcel sĕ se fi hotărîtŭ a sĕ retrage cu totulŭ din serviciulŭ statului.

Foile germane vorbindŭ de eventuala retragere a baronului Courcel, accentuéză următórele note discordante în relațiunile franceso-germane: S'a proectatŭ pentru anulŭ 1889 o esposiție universală la Paris. A fostŭ invitată și Germania a lua parte, dér a refusatŭ. Oficioșii din Berlinŭ motivéză acestŭ refusŭ ḍicêndŭ, că deși între guvernele din Berlinŭ și Parisŭ suntŭ amicabile relațiunĭ, poporulŭ francesŭ își arată pe față ostilitatea sa față de națiunea germană, de aceea Germania trebue sĕ se témă, ca nu cumva la esposiția din Parisŭ sĕ se întêmple escese, carĭ arŭ puté sĕ nască încurcăturĭ între cele două state. Unŭ altŭ motivŭ póte fi, că Germania monarchică nu vrea sĕ ia parte la serbarea centenarului revoluțiunei francese. Destulŭ că stăruințele baronului Courcel de a câștiga participarea Germaniei la serbătórea națională dela 1889 au rĕmasŭ fară resultatŭ.

Curiosŭ lucru este că între causele, care arŭ fi provocatŭ încordărĭ între Francia și Germania, se înșiră și faptulŭ, după care administrația militară română s'ar fi decisŭ a primi pentru fortificarea Bucurescilorŭ sistemulŭ de cupole francesŭ, delăturândŭ sistemulŭ prusianŭ, care a concuratŭ cu elŭ. E vorbă aicea de o afacere grasă și pentru asemenĭ afacerĭ cei din Berlinŭ suntŭ fórte sensibilĭ, din care causă sĕ se fi mâniatŭ rĕu pe Românĭ, carĭ nu se mai potŭ lecuì de bóla de a avé mai marĭ simpatii pentru Francesĭ.

In fine se mai accentuéză și contrastulŭ în politica orientală francesă și germană, din care causă Francia n'a luatŭ parte la espedițiunea navală proectată contra Greciei. Se mai vorbesce apoi și de-o înclinare a guvernului francesŭ spre politica lui Gladstone.

Tóte aceste suntŭ simptome, carĭ puse laolaltă cu pacea dela Bucurescĭ, încheiată „fără amiciție," nu promitŭ nicĭdecum o stare pacĭnică durabilă.

Broșura d-lui Mocsary.

(A Közmüvelődési egyletek és a nemzetiségi kérdés. Irta X. Y. Budapest, Kokai Lajos, 1886.)

(Urmare.)

Eu nu credŭ, că chiar celŭ mai încarnatŭ dintre fanaticii Daco-românĭ și iredentiștĭ s'ar gândi seriosŭ la posibilitatea d'a face din Ardealŭ, necum sĕ mai vorbimŭ despre țĕrile ungurescĭ de dincolo de Tisa, unŭ imperiu românŭ. Chiar décă le-ar succede a repeți atrocitățile din timpulŭ lui Horia și Cloșca séu cele din anulŭ 1848, cu tóte astea Saturnalie de felulŭ acesta, orĭcâtŭ de înfricoșate suntŭ, niciodată nu potŭ avé succese durabile, căcĭ astfelŭ de stărĭ, după natura lorŭ, e cu neputință sĕ dureze mai îndelungatŭ timpŭ și chiar în anarchia cea mai sĕlbatică sĕ află totdéuna și germenii ordinei, care de sine aducŭ restabilirea ordinei și anume cu totulŭ pe altă cale, decum se cugetase și se plănuise. Românii nu suntŭ în stare a produce atâta dinamită câtă ar fi necesară pentru ștergerea de pe fața pământului alŭ brêului Carpațilorŭ, și nicĭ pe cei 600,000 de Maghiarĭ ai Ardealului nu'i potŭ alunga séu stîrpi

De aceea sĕ nu credemŭ, că noi, în ce privesce Românii, stămŭ în fața unei mișcărĭ, care n'ar intenționa altŭ ceva, decâtŭ stârpirea elementului maghiarŭ din Ardealŭ. Fără îndoială că acelei mișcărĭ române nu-i lipsescŭ bărbațĭ serioșĭ, carĭ sciu sĕ țină sémă de împrejurările date. E adevĕratŭ, că ei au comisŭ o mare greșélă, când au permisŭ sĕ se țină parastase și festivitățĭ în onórea lui Horia și Cloșca séu că ei celŭ puținŭ nu le-au desaprobatŭ cu hotărîre. Décă s'ar fi întêmplatŭ acésta, atuncĭ nicĭ pamfletulŭ proclamațiunei irredentei n'ar fi vĕḍutŭ lumina ḍilei. O mișcare națională, décă în adevĕrŭ vrea sĕ fiă națională și décă o sĕ deștepte simpatiele și ale altorŭ națiunĭ, trebue sĕ fiă condusă de motive morale nobile; o mișcare națională, décă va apuca odată pe calea forței, trebue sĕ se facă cu eroi, nu cu tâlharĭ și ucigașĭ — jafulŭ și omorulŭ nu se unescŭ cu eroismulŭ, cu însuflețirea și cu trăinicia.

In revoluțiunea francesă.... revoluționarii dela 17 9 au începutŭ óre cu jafurĭ și omorurĭ, au omorîtŭ ei óre cu grămada femei și copii...? Admitŭ óre conducĕtorii serioșĭ ai mișcării naționale române, că acéstă mișcare datéză dela revoluțiunea lui Horia? Óre arangiatorii parastaselorŭ pentru Horia și Cloșca și autorii proclamațiunei irredentiste vréu sĕ dovedéscă, că pentru politica lorŭ întocmită și adoptată voescŭ sĕ aplice astfelŭ de mijlóce? Nimenea nu va crede, că Românii încă și aḍĭ suntŭ în stare de sclavĭ; căcĭ vrêndŭ ei sĕ dovedéscă pe acéstă cale tendința lorŭ către libertate națională, lumea ar privi acésta ca o dovadă de inferioritate spirituală și morală, și tendința lorŭ ar aprecia-o amĕsuratŭ acestei stărĭ. Vrêndŭ ei sĕ se provóce la robiă lumea ar ḍice: e unŭ poporŭ sclavŭ, nedesvoltatŭ încă, pentru ca sĕ ocupe locŭ la masa națiunilorŭ vrednice de libertate.

Mărturisescŭ sincerŭ, că *nu potŭ, ba nu vréu nicĭdecum sĕ credŭ,* că conducĕtorii mișcării române arŭ fi pusŭ în adevĕrŭ în programulŭ lorŭ planulŭ, d'a întocmi o revoluțiune à la Horia și Cloșca cu scopŭ d'a înființa o Dacoromâniă, ci mai curêndŭ credŭ, că ei au permisŭ reînoirea acestorŭ întêmplărĭ numai din motivulŭ, fiindŭ că sciau, că acelea arŭ face unŭ mare efectŭ și fiindŭcă sperau a obține pe acéstă cale mai ușorŭ decâtŭ pe orĭ care alta promisiunĭ din partea maghiarismului înspăimêntatŭ. Dér și în acestŭ casŭ au comisŭ ei o mare lipsă de tactŭ, căcĭ acum la orĭce încercare de învoială trebue sĕ apară rĕspunsulŭ fórte plausibilŭ: că cu tâlharĭ și cu ucigașĭ e cu neputință o transacțiune. Au comisŭ ei o mare greșélă, décă se consolau cu aceea: *lucri bonus odor ex qualicunque re.* Orĭ câtŭ de multŭ a peritŭ și idealismulŭ lumei de aḍĭ, totușĭ moralulŭ publicŭ încă n'a decăḍutŭ atâtŭ de afundŭ, încâtŭ sĕ se considere jafulŭ și omorulŭ ca mijlóce permise ale politicei.

De altmintrelea eu credŭ, că și asupra tendințelorŭ naționalitățilorŭ se póte aplica unŭ cunoscutŭ proverbŭ germanŭ: *man isst nicht so heiss wie man kocht* (omulŭ nu mănancă așa de ferbinte precum ferbe). Eu credŭ că irredentiștii, așa numiții Slovacii panslavĭ, omladiniștii ș. a. *arŭ fi gata a ceda* din Dacoromânia lorŭ, precum și din celelalte state séu provincii, rotunḍite în cugetarea lorŭ, ale naționalitățilorŭ, *și a se învoi la unŭ modus vivendi cinstitŭ,* în urma căruia arŭ puté fi în deplină odihnă și siguranță despre aceea, că 'și vorŭ puté susține naționalitatea și că pe lângă deplina egalitate de dreptŭ cetățenéscă în acéstă țéră, vorŭ puté trăi într'ênsa ca Românĭ, Sêrbĭ, Slovacĭ ș. a.

Din acestŭ motivŭ nu e totŭ una, că în ce modŭ vomŭ tracta noi naționalitățile și de aceea merită sĕ primimŭ și prin urmare sĕ esecutămŭ acea politică, după care *tuturorŭ cetățenilorŭ patriei trebue sĕ le dămŭ pentru susținerea și desvoltarea naționalității lorŭ totŭ ce nu împedecă administrarea statului*

La acésta naționalitățile au unŭ dreptŭ deplinŭ întemeiatŭ.

Acésta o recunósce și marele nostru patriotŭ Ludovic Kossuth în cea mai nouă lucrare a sa publicată în »Pesti Naplo:' »Nimenea nu póte respecta mai multŭ ca mine pretențiunile legitime ale naționalitățilorŭ, nimenea nu póte dori mai sincerŭ decâtŭ mine, ca fiecare naționalitate din patria nóstră sĕ-șĭ pótă desvolta cu succesŭ limba și cultura sa."

Da, sĕ-șĭ desvolte cultura; nu e neapĕratŭ de lipsă sĕ le impunemŭ cultura maghiară, cum vréu sĕ facă reuniunile de cultură.... Fiecare cultură din acéstă patriă — décă nu are o direcțiă nepatriotică — contribue la totalitatea culturei patriei.

Ludovic Kossuth face o fină deosebire între aspirațiunile naționalitățilorŭ și între cele naționale, ce le nutrescŭ naționalitățile la noi, și recunoscêndŭ îndreptățirea celorŭ dintêiu, reprobéză pe cele d'alŭ doilea.

De aceea direcțiunea ce s'a pornitŭ acum cu privire la înțelegerea și tractarea cestiunii naționalitățilorŭ e de compătimitŭ în celŭ mai înaltŭ gradŭ. Acéstă direcțiune se manifestă mai alesŭ în mișcarea reuniunilorŭ de cultură, *ea nu vrea sĕ scie nimicŭ despre aceea, că nisuințele îndreptățite ale naționalitățilorŭ sĕ se respecte, ci din contră are în vedere nimicirea naționalitățilorŭ pe calea maghiarisării generale. De aceea, acéstă mișcare atacă naționalitățile în esistența lorŭ și anticipândŭ órecum ținta ei, ar dori sĕ védă ștergêndu-se din codulŭ nostru legea de naționalitate din 1868. De aceea dă năvală asupra guvernului, ca acesta sĕ esercite, în interesulŭ maghiarisării, presiune asupra naționalitățilorŭ cu tóte mijlócele ce-i stau statului la disposițiune....*

Marele bărbatŭ Kossuth nu scie, câtŭ de multŭ a apucatŭ în acéstă direcțiune publiculŭ maghiarŭ... nicĭ nu e mirare că nu scie... și eu sunt convinsŭ, că dacă ar sci, nu s'ar fi esprimatŭ atâtŭ de aspru, ca în modulŭ următorŭ:...." cetățenii nemaghiarĭ ai statului au drepturĭ de naționalitate, ei potŭ nutri nisuințe — ce suntŭ îndreptate la desvoltarea naționalității lorŭ — dér a urmări sub masca acelora aspirațiunĭ naționale, a gravita în afară sub titlulŭ de înrudire de némŭ și de limbă, orĭ a se gândi la stirbirea integrității teritoriale a patriei maghiare, séu la stergerea tipului naționalŭ maghiarŭ — e trădare de patriă.«

Mĕ temŭ, că acestŭ cuvêntŭ va turna uleiu în focŭ.

»Națiunea maghiară stă față cu aspirațiunĭ distrugĕtóre de statŭ, care sub masca nisuințelorŭ (îndreptățite) de naționalitate se întindŭ dela Brașovŭ pĕnă la Turoțŭ-Sân-Mărtinŭ« — ḍice Kossuth. De, nu se póte nega, că se află și elemente distrugĕtóre de statŭ în cerculŭ acelora, carĭ nutrescŭ numai nisuințe îndreptățite

de naţionalitate. Şi aceste elemente suntŭ causa marelorŭ greutăţĭ, căcĭ este sigurŭ, că unŭ statŭ locuitŭ de numĕróse şi diferite naţionalităţĭ, ce se luptă energicŭ pentru esistenţa lorŭ, se susţine mai greu decâtŭ unŭ statŭ naţionalŭ, care posede în unitatea naţională unulŭ din cei mai tarĭ factorĭ ai esistenţei sale. O naţiune ca noi, pe lângă dosa de prudenţă, necesară în orîce impre-jurărĭ pentru susţinerea unui statŭ, mai are nevoiă încă de o extraporţiune, pentru ca sĕ se resolve dreptŭ cestiunile de naţionalitate. Unde este acea graniţă, ce trebue atâtŭ de esactŭ trasă, până la care se întindŭ nisuinţele îndreptăţite şi în afară de care începe „trădarea de ţéră?« Ce este nisuinţă »naţională« şi ce este nisuinţă de »naţionalitate,« unde e graniţa de deschilinire între nisuinţele distrugĕtóre de statŭ şi între acelea, care se unescŭ cu patriotismulŭ? Şi câtŭ de greu e a face o esactă deschilinire, fiindcă în casurĭ singuratice nu se póte sci, că óre aceea la ce sĕ nisuesce este o pretenţiune seriosŭ gândită orĭ numai unŭ calculŭ, fiindŭ că dela ea se aşteptă o înfricare a Maghiarilorŭ. Unde sĕ se tragă linia esactă între adevĕraţii ultraiştĭ dintre conducĕtorii naţionalităţilorŭ şi între bărbaţii mai moderaţĭ, carĭ în cele din urmă ne stau în faţă uniţĭ într'o unică tabĕră? Şi apoi, ce privesce »gravitarea în afară,« mărturisimŭ numai, că e unŭ lucru fórte naturalŭ, décă naţionalităţile se provócă la aceea, că ele în lupta pentru esistenţa şi desvoltarea lorŭ au unŭ sprijinŭ în soţii lorŭ de némŭ din afară. *Şi décă ele nu vréu sĕ nege înrudirea de sânge şi avĕndŭ consciinţă despre ea găsescŭ o despăgubire şi o mângăere pentru unele neajunsurĭ, de acésta în adevĕrŭ că nu trebue sĕ se mire cineva.*

Şi aşa ei potŭ fi fórte uşorŭ aruncaţĭ în categoria acelora, pe carĭ Kossuth îi numesce trădătorĭ de ţéră, fără ca ei sĕ fi avutŭ, póte, vr'o intenţiune seriósă d'a pune în mişcare ajutorulŭ din afară. Şi totŭ aşa de uşorŭ póte cădea şovinismulŭ maghiarŭ ce domnesce acum în fatala greşélă, d'a perde din vedere distincţiunea făcută de Kossuth între nisuinţele îndreptăţite şi între cele neîndreptăţite, şi d'a înfera ca trădare a ţĕrii orîce mişcare de naţionalitate fără deosebire. Dér cum că e fórte îngrijitorŭ a pune în gură cu atâta uşurinţă cuvêntulŭ „trădare a ţĕrii“ — şi acésta se'ntêmplă acum la noi pe tóte căile şi potecile faţă cu naţionalităţile — de sigurŭ trebue sĕ'nţelégă orĭ şi cine, când se gândesce, că „trădarea ţĕrii« este nu numai unŭ conceptŭ eticŭ, ci şi juristicŭ, şi fiindŭ astfelŭ, după legea nóstră penală, deşi sub altă numire, aparţine în rêndulŭ acţiunilorŭ grele penale.

Décă acum se ia în considerare, câtŭ de uşorŭ e, ţinêndu-se sémă de curentulŭ ce domnesce între Maghiarĭ, a învinovăţi pe cineva, în strigătulŭ mulţimei: „Rĕstigniţi-lŭ», că nutresce aspiraţiunĭ de naţionalitate, că gravitéză în afară ş. a., trebue sĕ întrebămŭ, până unde sĕ mergemŭ cu *libertatea personală* în acéstă ţéră, la care fiecare cetăţénŭ alŭ acestei ţĕrĭ are deopotrivă dreptŭ. Codulŭ nostru penalŭ e şi fără acésta — durere — plinŭ de frase în determinarea crimelorŭ de înaltă trădare, de lesă maiestate, de revoltă, aşa că cu aceste multe doicĭ ale difiniţiunii forte uşorŭ póte peri copilulŭ, anume copilulŭ dreptului şi libertăţii personale, Sĕ nu mai sporimŭ aşa dară aceste frase încă şi prin nouĕ soiurĭ de vorbirĭ cu multe sensurĭ, căcĭ »trădarea ţĕrii« are urmărĭ periculóse chiar şi atuncĭ, când verdictulŭ pentru acésta îlŭ esprimă deocamdată numai opiniunea publică.

Dér în timpurĭ neliniştite, pentru formularea juridică a acestui verdictŭ se póte găsi totdéuna şi unŭ judecătorŭ şi acusătorĭ publicĭ — lipsa acestora încă nicĭ odată n'a putută împedeca sĕvêrşirea omorurilorŭ politice. (Va urma.)

Polonismulŭ.

Unŭ corespondentŭ bine înformat din Berlin, comunică ḑiarului »*Moskowskija Wjedomosti*« următórea destăinuire:

»Ţinta urmărită de cabinetulŭ conservatorŭ englezŭ, d'a restabili Polonia, a fost respinsă de toate cabinetele. Dér simpatiile ce au arĕtatŭ unele State pentru acestŭ planŭ, procurară autorilorŭ lui convingerea, că proiectulŭ este numai amânatŭ pentru momentŭ. Dér adevĕrata causă a respingerii lui a fostŭ numai neputinţa în care s'au găsitŭ de a dobândi cooperarea Germaniei. Mĕsurile anti-polone ale principelui de Bismarck sunt de asemene unŭ rĕspunsŭ la proiectulŭ englezŭ. Se pare chiar că multe părţĭ din discursulŭ principelui sunt privitóre la acestŭ proiectŭ.“

Corespondentulŭ adaugă, că principala sarcină a Rusiei este d'a face ca polonismulŭ precum şi alte elemente străine sĕ fiă nepericulóse pe teritorulŭ ei, căcĭ planulŭ englezŭ totŭ va găsi într'o ḑi aderenţĭ, când d-nulŭ Churchill şi consorţii vorŭ reveni la putere.

Societatea „Carpaţii.“

(O nostimadă „Ellenzekiană.“)

„Ellenzék“ dela 4 Martie n. scrie sub titlulŭ de „Kárpátok egylete“ (Societatea Carpaţii) următorulŭ articulŭ de fondŭ, care ilustréză într'unŭ modŭ hazliu rĕspunsulŭ d-lui Ioanŭ Brătianu la înterpelarea d-lui Cogâlniceanu:

»Nu e vorba de societatea Carpaţii, care face cărărĭ prin Carpaţĭ, care vrea sĕ facă mai practicabile locurile acoperite cu zăpadă, ci e vorba despre societatea „Carpaţii,« care cu orĭ ce preţŭ vrea sĕ ne iea cu forţa Carpaţii noştri. Acéstă societate »Carpaţii“ îşĭ are reşedinţa în Bucurescĭ şi în totŭ anulŭ face mulţime de hocus-pocus-urĭ.

„La începutŭ membrii acestei societăţĭ cu stégurĭ în frunte umblau din stradă în stradă, cu nisce măturăturĭ de ómenĭ, făcêndŭ demonstraţiunĭ înaintea ambasadei nóstre. La 1884 au serbatŭ centenariulŭ revoluţiunei lui Horia şi Cloşca şi în anulŭ 1885 au rĕspânditŭ proclamaţiunĭ, în carĭ au provocatŭ locuitorii românĭ din Carpaţĭ, ca sĕ aprindă, sĕ omóră, se jăfuiască şi sĕ nimicéscă pe toţĭ Maghiarii de pe faţa pămêntului.«

„Acesta-i scopulŭ societăţii romăne „Carpaţii. Pe anulŭ 1886 comitetulŭ s'a formatŭ din nou. Preşedinte e: C. C. Dobrescu, v-presidenţĭ: Moroianŭ şi Ghica, secretarĭ: Popea şi Dumbrăveanŭ, doi cassarĭ şi 6 membrii în comitetŭ. Aşadér aceştia conducŭ afacerile societăţii pe 1886. Aceştia în mare parte suntŭ ardelenĭ fanaticĭ, emigraţĭ.«

»Încă nu se póte sci ce surprindere va face acéstă societate în 1886 şi cu ce lucrurĭ ne vorŭ delecta. E sigurŭ însĕ, că ceva se va întêmpla, căcĭ sângele acestorŭ bărbaţĭ nu e de aşa soiu ca sĕ amorţéscă şi ca ei sĕ nu facă destulŭ chiămărei lorŭ.

„Ne mirămŭ însĕ de unŭ lucru. Primulŭ-ministru alŭ României s'a declaratŭ fórte aspru în cameră asupra acestei societăţĭ; a ḑisŭ pe faţă, că ea vrea sĕ facă turburărĭ şi revoluţiune în ţéră, numai ca membrii ei se ajungă la putere. Primulŭ-ministru a spus'o verde, că membrii acestei societăţĭ au apelatŭ la dinamită şi când i-a aruncatŭ în ochĭ d-lui Cogălniceanu, că între acei membrii are mulţĭ prietenĭ, acesta a declaratŭ, că nu-i dreptŭ, aşadér totuşĭ n'a socotitŭ a fi lucru curatŭ, ca numele sĕu sĕ fiă adusŭ în legătură cu acea societate şi cu tóte aceste, cu tóte că se scie, cumcă societatea „Carpaţii« décă ar ajunge la putere ar împinge într'o crisă mare întrégă România, primulŭ-ministru nu întrebuinţéză mijlóce energice spre a pune stavilă agitaţiunilorŭ «

Potŭ sĕ esiste în unele state comitete revoluţionare, alŭ cărorŭ scopŭ sĕ fiă de-a elibera patria lorŭ îndepărtată fiă şi cu preţulŭ revoluţiunei, o astfelŭ de societate însĕ, care are în vedere sĕ facă revoluţiune în întrulŭ ţĕrii, numai România o póte tolera.

Acésta totuşĭ e ceva prea mare libertate. — Disolvarea acestei societăţĭ ar fi în interesulŭ României.

»Décă d-lŭ Brătianu numai atuncĭ intervine, când acéstă societate rĕspândesce proclamaţiunĭ şi atuncĭ espulséză pe câte unu seu doi individĭ din ţéră, îlŭ asigurămŭ, că nu va puté stîrpì rĕulŭ. Ce ar fi atuncĭ décă după proclamaţiune ar urma îndată revoluţiunea? Ce va fi atuncĭ, când jucândŭ o festă atenţiunei guvernului într'o ḑi frumósă Bucurescii ar sta în flacărĭ şi baricadela ar pretinde vĕrsare de sânge? Aşa cum mergŭ lucrurile aḑĭ în România, pré uşorŭ ar puté sĕ ajungă până aicĭ.“

»Ar fi lucru tristŭ, nu-lŭ dorimŭ!

„Ḑiarele nóstre, va sĕ ḑică cele române, publică cu mare plăcere orĭ ce vorbirĭ mai aspre contra guvernului României şi cu predilecţiune iau cunoscinţă despre activitatea societăţii „Carpaţii« ér din declaraţiunile guvernului abia publică câte ceva*)

Acésta arată pe faţă legătura, ce esistă între agitătorii noştri şi între revoluţionarii şi dinamitarḑii României.

Décă România îi lasă pe dinamitarḑii sĕi sĕ dea focŭ, noi vomŭ fi cu băgare de sémă faţă cu ai noştri şi vomŭ împiedeca orĭ ce faptŭ mai gravŭ.“

SCIRILE ḐILEI.

Aḑĭ nópte nisce *făcĕtorĭ de rele* au pĕtrunsŭ în localulŭ „Pensions-Anstalt«-ului dela pórta *Braşovului*, în strada Vămii, şi spărgêndŭ cassa de ferŭ *au furatŭ* o sumă de banĭ între 4 şi 9 mii de florinĭ. Uşile localului fiindŭ simple de lemnŭ, hoţii n'au întêmpinatŭ nicĭ o resistenţă.

—x—

Dela 15 Martie n. se va deschide în *Braşovŭ* şi dela 15 Aprilie în *Cluşiu* câte unŭ biurou ce vorŭ libera bilete pentru tóte staţiunile reţelei centrale de căi ferate

—x—

Semnalămŭ încă o ispravă a lui Banffy, satrapulŭ comitatului *Bistriţa-Năsĕudŭ*. A pusŭ pe viceşpanulŭ sĕ destitue din postulŭ de supraveghiătorŭ de şósele (500 fl léfă) pe unŭ fostŭ sergentŭ majorŭ în armata comună Franz Schneider, *fiindŭ că nu scie ungurésce!* Acésta se întêmplă într'unŭ comitatŭ, unde abia 2 procente din poporaţiune suntŭ Maghiarĭ, unde supraveghiătorulŭ şoselelorŭ are de a face numai cu Românĭ şi Saşĭ, a cărorŭ limbă o şi cunósce perfectŭ destituitulŭ. Ce'i pasă satrapului de femeia şi cei trei micĭ copii rĕmaşĭ acum pe drumurĭ! Ce'i pasă satrapului de cei 14 anĭ serviţĭ în armată şi de onestitatea şi zelulŭ destituitului! Destulŭ că nu te poţĭ înţelege cu şoselele, décă nu scii ungu-resce.

—x—

Consiliarului de secţiă din ministerulŭ de interne *Samuilŭ Poruţiu* i s'a datŭ de Maiestatea Sa titlulŭ şi rangulŭ de consiliarŭ ministerialŭ fără taxă.

—x—

Casa de economii din Blaşiu s'a constituitŭ — după cum ne spune »Amiculŭ Familiei« — în 23 Februariu n. alegêndu-se în direcţiune: domnii Antoniu Vestemianŭ, I. M. Moldovanŭ, Dániel Mihály betr. (armeanŭ)., Benedek Károly (ungurŭ), Mendel Simon, (evreu) Ludovicŭ Csato, Georgiu Vancea, Iosifŭ Hossu şi Basiliu Turcu; şi în comisiunea de revisiune: domnii Dr. Ioanŭ Raţiu, Georgiu Munteanu, Petru Solomonŭ, Szinberger Salamon (evreu) şi Tornya Lajos (ungurŭ). Statutele s'au edatŭ în limba română şi maghiară.

—x—

In Cluşiu unŭ sêrmanŭ anume Szöllösi Ianos a *muritŭ de fóme*. Ce faceţĭ jupânilorŭ dela „Kulturegylet“? Adunaţĭ banĭ pentru maghiarisare şi lăsaţĭ ómenii sĕ móră de fóme, în centrulŭ „culturei«?

—x—

Concertulŭ şi balulŭ românŭ, arangiatŭ la 25 Februariu în Cluşiu de inteligenţa română în favorulŭ scólei de fetiţe ce se va înfiinţa acolo, a avutŭ unŭ strălucitŭ succesŭ. *Corulŭ junimei române universitare* şi *gimnaşiale*, tinerile artiste d-şórele *Sidonia* şi *Ana Popŭ* (violină şi pianŭ), d-nii *Octavianŭ Boeriu* (flautŭ) şi *Iónŭ Cherecheşiu*, d-şora *Irina Antal* din Beiuşiu (diferite cântece) au încântatŭ publiculŭ aşa de multŭ încâtŭ i-au rĕsplătitŭ cu frenetice aplause. Balulŭ a începutŭ cu »Ardeleana«, s'a jucatŭ „Romana“, în pausă 12 tinerĭ cu vĕtafulŭ în frunie, îmbrăcaţĭ ţĕrănesce, au jucatŭ „Căluşarulŭ“ şi »Bătuta«, fiindŭ fórte multŭ aplaudaţĭ. Petrecerea a fostŭ curatŭ românéscă, deórece streinii, deşi învitaţĭ, n'au luatŭ de locŭ parte. Sĕ ia esemplu acei nevrednicĭ Românĭ, carĭ iau parte la balurile kulturegyletiste.

—x—

Pacea între Serbia şi Bulgaria s'a semnatŭ în Bucurescĭ. Ratificarea ei se va face pentru Bulgaria în Constantinopolŭ, ér pentru Serbia în Nişŭ.

—x—

Furtulŭ dela Vîlcoiu. Ni se scrie din *Roşia-montană* cu data de 2 Martie n.: »Societatea francesă ce se află la minele din dealulŭ „Vîlcoiu« dintre Buciumŭ şi Zlatna, Dumineca nóptea spre 1 Martie n. a fostŭ încungiurată în locuinţa ei de vr'o 35 de ómenĭ înarmaţĭ, carĭ ajungêndŭ la ferestrile şi uşile locaşului acelei societăţĭ au începutŭ unŭ focŭ violentŭ din puscĭ şi revolvere. Francesii s'au apĕratŭ, dér isprăvindŭ împuşcăturile, ceata de hoţĭ a năvălitŭ înăuntru şi împuşcândŭ pre cassarŭ şi pre o straje rĕmânêndŭ unulŭ mortŭ şi unulŭ vulneratŭ rĕu, au pusŭ mânile pe 40,000 mii fl. v. a. şi pre 32 chilograme de aurŭ făcêndu-se nevĕḑuţĭ. Gendarmii îi urmărescŭ în tóte părţile. Resultatulŭ îlŭ vomŭ vedea după asta.«

—x—

Despre acelaşĭ furtŭ se crie din Zlatna către ḑiarele unguresci, că într'una din nopţile trecute o bandă de hoţi, compusă din mai mulţĭ individĭ, a intratŭ cu puterea în edificiulŭ direcţiunii minelorŭ dela Vîlcoiu, unde locuia directorulŭ societăţii francese Dieterlin, aflându-se cu elŭ şi doi păzitorĭ, au năvălitŭ asupra directorului, care s'a apĕratŭ bărbătesce cu revolverulŭ, dér fără folosŭ. Hoţii au dusŭ cu sine pe directorulŭ, după ce au jefuit 32 klg. de aur şi toţĭ banii din cassă. Cei doi păzitorĭ de nópte au dispărutŭ. Pe nenorocitulŭ directorŭ l'au aflatŭ nisce trecĕtorĭ la *Valea-Albă*, într'o stare de totŭ tristă şi greu rănitŭ, aşa că nu e speranţă sĕ pótă scăpa. Autorităţile au fostŭ însciinţate prin telegrafŭ despre acestŭ casŭ şi comandă gendarmeriei din *Alba-Iulia*, a primitŭ ordinŭ sĕ urmăréscă cu energiă pe făptuitorĭ.

—x—

Ni se scrie de sub *Ineu* cu data de 10 Febr. v. între altele: „Nu póte trăi o naţiune, care a rupt'o cu trecutulŭ sĕu. N'are viéţă unŭ poporŭ, care nu scie păstra suvenirile străbune, fiă de gloriă, fiă de durere. Este pĕcatŭ şi crimă a corupe şi a preface datinele străvechĭ în viţiurĭ moderne. Scimŭ din vechime şi ne spune şi unŭ scriitorŭ modernŭ, — Radu Melidonŭ — că în România pe unele locurĭ la anumite sĕrbătorĭ îşĭ

---

*) De sigurŭ ar fi plesnitŭ fierea în »Ellenzék« sĕ nu se fi legatŭ de noi şi cu acéstă ocasiune. Red.

petrece poporulŭ după s. liturgiă în curtea bisericei. Nu credŭ însĕ, că-mĭ va puté dovedi cineva, că străbunii noştri au dusŭ *vinarsŭ în sânta biserică*, unde consumându-lŭ, ficiorii sĕ se sărute cu fetele, *precum se face acésta în unele bisericĭ pe Cioarŭ.* Suntŭ bravĭ inteligenţĭ şi preoţĭ prin acestŭ ţinutŭ purŭ românescŭ, dér am întêlnitŭ şi de aceia, carĭ ca sĕ-mĭ dovedéscă, că şi ei suntŭ ómenĭ culţĭ, m'au agrăitŭ unguresce. La adresa acestora ḑicŭ: mai bine v'aţĭ vorbi limba şi aţĭ lumina poporulŭ, care vĕ ţine cu prescură românéscă, căcĭ prin fapte ca celŭ amintitŭ se compromite, nu într'atâta poporulŭ, câtŭ mai multŭ cei ce au sacra datorinţă de a-lŭ feri de rele.« — „Temide".

—x—

«Post« din Berlinŭ comunică, că serbându-se în *Stenşevo* o *nuntă polonă*, birtaşului »La oraşulŭ Posen" i s'a pusŭ condiţiunea, că numai aşa i se va închiria sala, décă va depărta din ea busturile împĕratului şi prinţului de corónă pe timpulŭ câtŭ va dura petrecerea. Aşa s'a şi făcutŭ. Celŭ care a datŭ petrecerea, fratele miresii, este unŭ Germanŭ polonisatŭ.

—x—

In luna trecută s'a datŭ în München unŭ balŭ mascatŭ alŭ artistelorŭ, care a fostŭ visitatŭ de 600 de persóne femeescĭ. Bărbaţilorŭ nu li s'a permisŭ intrarea în balŭ. Cu tóte astea s'a bĕntŭ straşnicŭ, secsulŭ fragedŭ devenise secsŭ vĕrtosŭ. Mare parte din masce au apărutŭ costumate ca bărbaţĭ, ca oficerĭ ş. a.

Conferinţa din Bucurescĭ.

Madjid (tuşindŭ) Bonjour Messieurs! Ce mai faceţĭ. Vedeţĭ în ce halŭ sunt eu? Afurisită climă e şi asta din Bucureşcĭ

Mijatovicĭ Nicĭ focŭ nu ne facŭ în sobă. Ce dracu, scumpe suntŭ lemnele în ţara asta!

Gheşof. Abia potŭ scri, mĭ-au îngheţatŭ degetele.

Madjid. Sĕ începemŭ.

Mijatovicĭ. Aţĭ primitŭ instrucţiunĭ?

Madjid. N'am pututŭ încă descifra depeşa întreagă, dér ştiu ce este în ea.

Gheşof (către Mijatovicĭ încetŭ). Marĭ ómenĭ suntŭ şi Turcii; ei ştiu conţinutulŭ unei depeşe fără a o ceti.

Mijatovicĭ. Sĕ începemŭ dér. Era vorba de articolulŭ unic, nu e aşa?

Madjid. Da! Ar trebui, cu tóte aceste, sĕ ne înţelegemŭ mai înainte asupra espresiunei: articolŭ unicŭ.

Mijatovicĭ. Ce sĕ încapă discuţie? Articolŭ unic vrea sĕ ḑică: unŭ singurŭ articulŭ.

Gheşof. Permettez, permettez, cher collegue, Este o osebire de făcutŭ între cuvintele unŭ articolŭ unicŭ şi unŭ singurŭ articolŭ.

Mijatovicĭ. Aşĭ fi curiosŭ s'o cunoscŭ.

Madjid. După mine „articolŭ unicŭ" însemnează condensarea într'unŭ singurŭ articolŭ a tuturorŭ condiţiunilorŭ pe basa cărorŭ este a sĕ conchide pacea.

Gheşof. Parfaitement! Prin urmare este mai alesŭ o cestiune de redacţiune, de formă. Fondulŭ negocierilorŭ nóstre nu e în nimicŭ atinsŭ prin propunerea onorabilului meu colegŭ sêrbŭ.

Mijatovicĭ. Aci nu e cestiune d'a discuta asupra titlului, e indiferentŭ décă articolulŭ sĕ chiamă „unicŭ" séu nu. Sĕ vedemŭ décă nu ne putemŭ uni asupra conţinutului.

Madjid. Imĭ pare rĕu, scumpe colegŭ, că nu m'aţĭ înţelesŭ. Cum voiţĭ ca sĕ abordăm discuţiunea conţinutului înainte d'a fi de acordŭ asupra regulamentărei desbaterilorŭ nóstre.

Gheşof. Sĕ înţelege. Este necesarŭ ca sĕ fixămŭ într'unŭ modŭ definitivŭ cestiunile ce le vomŭ discuta cu ocasiunea articolului unic.

Mijatovicĭ. Atuncĭ ce am făcutŭ de trei sĕptĕmânĭ?

Madjid. Am pregătitŭ têrîmulŭ pentru negociărĭ.

Mijatovicĭ. Eu n'am instrucţiunĭ de câtŭ spre a propune articolulŭ unic, care glăsueşte ast-felŭ:

»Intre Regatulŭ Serbiei şi Principatulŭ Bulgariei se „vorŭ restabili relaţiunile ce esistau înainte de 2|14 „Noemvre 1885."

Gheşof. Prin urmare mărturisiţĭ, că rĕu aţĭ făcutŭ turburândŭ aceste relaţiunĭ şi că noi am fostŭ atăcaţĭ pe nedreptŭ.

Madjid. Ataculŭ a fostŭ îndreptatŭ contra unei părţĭ integrante a imperiului otomanŭ.

Gheşof. Dér elŭ a fostŭ respinsŭ de Bulgaria prin forţele ei proprie, fără nicĭ unŭ ajutorŭ.

Mijatovicĭ. Nu potŭ discuta fără a şti cu cine am a face, cu sublima Pórtă séu cu guvernulŭ bulgarŭ.

Gheşof. Décă aţĭ fi ajunsŭ la Sofia n'aţĭ mai fi întrebatŭ: cu cine aveţĭ a face?

Madjid. (către Gheşof încetŭ.) Astâmpără-te, băete; lasă-mĕ pe mine sĕ'lŭ frecŭ eu pe Sêrbŭ.

Mijatovicĭ. Décă asupra unui singurŭ articolŭ nu se póte discuta în linişte, închipuiţi-vĕ, ce va fi când vomŭ intra în amănunte.

Madjid. Cum sĕ intrămŭ în amĕnunte? N'aţĭ spusŭ că n'aveţĭ instrucţiunĭ decâtŭ pentru propunerea articolului unicŭ?

Gheşof. Vorbă sĕ fiă; asta era numai pentru a ne prinde cu vorba.

Mijatovicĭ. Ce felŭ! Mĕ opriţĭ d'a discuta punctulŭ principalŭ: acela d'a esamina care erau relaţiunile ce esistau înainte de 2/14 Noemvre 1885 între Regatulŭ sêrbescŭ şi Principatulŭ bulgarŭ?

Madjid. Cum erau aceste relaţiunĭ? Sĕ vedemŭ!

Gheşof. Vai de ele! Ne călcau fronturile la Bregova, ne făceau totŭ felulŭ de neajunsurĭ.

Mijatovicĭ. Dér refugiaţii noştri politicĭ, conspiratorii, cine îi găzduea? Vitele nóstre cine le fura? Hotarele nóstre cine le călca? (tuşeşte).

(Unŭ uşierŭ intră cu o tablă pe care suntŭ dulceţurĭ, cafele şi pahare cu apă.)

Madjid Bea puţină apă, scumpe colegŭ!

Mijatovicĭ. Mercĭ! (cu paharulŭ de apă în mână) Dér echilibrulŭ în peninsula balcanică cine l'a turburatŭ?

Madjid (către Gheşof) Cam aşa e. Ce e dreptŭ nu-i pĕcatŭ.

Gheşof. Noi nu discutămŭ aci echilibrulŭ balcanicŭ.

Madjid. Şi d-ta ai dreptate. Sĕ urmămŭ. Prin urmare relaţiunile între d-vóstră erau rele înainte de 2/14 Noemvre 1885.

Mijatovicĭ. } Da, fórte rele.
Gheşofŭ. }

Madjid. Apoi atuncĭ, ce sĕ le restabilimŭ!

Mijatovicĭ. Aşa vrea Europa.

Madjid. Nu d-lorŭ! Europa şi augustulŭ meu suveranŭ voescŭ pacea. Relaţiunile de care vorbiţĭ d-vóstră numai pacĭnice nu suntŭ. Depeşa pe care am primit'o astăḑĭ sună astfelŭ.....

Mijatovicĭ (întrerupêndŭ) n'ai spusŭ, că n'ai descifrat'o încă?

Madjid. Mĕ mirŭ de observaţiunea d-tale onorabile colegŭ. Nu scĭ, că este o osebire între a descifra o depeşă pentru a cunósce atitudinea ce trebue sĕ adoptŭ şi între a pune *au clair* nisce instrucţiunĭ?

Mijatovicĭ. Nu ştiam.

Madjid. De astăḑĭ înainte vei sci. Aşa dér prin depeşă mi se ḑice sĕ propunŭ următórea redacţiune:

»Dela închearea presentului tractatŭ, pacea e restabilită între regatulŭ Sêrbiei şi principatulŭ Bulgariei.«

Mijatovicĭ. Asta nu e óre totŭ articolulŭ meu unicŭ?

Madjid Unicŭ este, dér nu e alŭ d-vóstră.

Gheşof. Nicĭ alŭ meu nu este.

Madjid. Pare că e alŭ meu!

Mijatovicĭ. Nu-lŭ propui d-ta?

Madjid. Ilŭ propunŭ pentru că n'am ce face.

Gheşof Alŭ cui o fi óre?

Madjid. Alŭ unui omŭ mare, care are trei perĭ, dér cam umblă în doi perĭ.

Gheşof. } Amŭ înţelesŭ.
Mijatovicĭ. }

Gheşof. Aferimŭ! Când iscălimŭ pacea?

Gheşof. } Când veţĭ voi!
Mijatovicĭ. }

Madjid. Fie pe mâne, (încetŭ către Gheşof) sci am vorbitŭ blondei de tine. Nu vrea sĕ te cunóscă de când a aflatŭ că Bulgaria n'a obţinutŭ nicĭ o despăgubire de rĕsboiu. (»Epoca«.)

Solnocŭ-Dobêca, 17 Faurŭ v. 1886.

Stimate d-le Redactorŭ! Pe basa unorŭ date oficióse, ce le am în mână, vinŭ a vĕ notifica despre starea scólelorŭ nóstre din ţinutulŭ Betleanului aceste: 1. In cele mai multe locurĭ lipsescŭ requisitele necesare pentru instrucţiune: tăbliţele de ardesĕ, creta, hârtia, negréla, condeele. 2. Băncile în proporţiune cu numĕrulŭ pruncilorŭ suntŭ prea puţine şi aşa cei ce frecuenteză scóla stau tare strîmtoraţĭ. 3. Scolarii nu-sŭ împărţiţĭ în 3 secţiunĭ, recte 6 clase, conformŭ planului de învĕţămêntŭ. 4. Lipsesce ḑiarulŭ, ce arată materia propusă în fiecare óră 5. Nu se facŭ clasificaţiunile şi catalogulŭ absenţilorŭ. 6. In mânia conclusului adusŭ la conferinţa din 11 Nov. 1885, ca învĕţătorii sĕ prenumere vr'o fóiă scolastică şi sĕ solvéscă 1 fl. la fondulŭ reuniunei, nu s'a făcutŭ nimicŭ.

In faţa acestei stărĭ de lucrurĭ autoritatea competentă a luatŭ următórele mĕsurĭ: I. Suntŭ provocaţĭ directorii scólelorŭ a lua unŭ protocolŭ cu membrii senatului scolarŭ în care sĕ statoréscă modalitatea împlerii golului de sub 1 şi 2, cerêndŭ — de va fi necesarŭ — asistinţă dela jurisdicţiunea civilă, ér nedobândindu-o sĕ-i relaţioneze; II. Sĕ atragă atenţiunea docenţilorŭ, ca neesacitităţile de sub 3, 4, 5 şi 6 sĕ le evite. Soluţiunea învĕţătorilorŭ fiindŭ preste totŭ puţină e permisŭ, ca fóia sĕ şi-o prenumere din spesele preliminate pentru scólă, şi unde nu s'ar ajunge sĕ se ajutore şi din alte venite. Preţulŭ fóiei de 3 fl. sĕ se introducă în preliminarŭ. Grădinele de pomăritŭ cu începutulŭ primăverii sĕ se cultive nu numai cu pomĭ şi altuire, ci şi cu plantarea legumelorŭ, ca pruncii şi fetiţele sĕ aibă ocasiune a sĕ iniţia în tóte. Sĕ se facă inventariele şi tóte aceste învĕţătorii sĕ şi le decopieze în protocolulŭ afacerilorŭ oficióse.

Cu ocasiunea esamenelorŭ de véră vomŭ vedé întru câtŭ s'au pusŭ în praxă aceste salutare disposiţiunĭ.

u.—o—

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 5 Martie. — In camera deputaţilorŭ, desbătêndu se propunerea privitóre la isgonirea prinţilorŭ, Freycinet a declaratŭ, că mĕsura acésta nu e folositóre. După acésta camera a respinsŭ cu 335 contra 195 voturĭ propunerea d'a se isgoni imediatŭ şi cu 333 contra 188 propunerea d'a se isgoni facultativŭ. Camera a împuternicitŭ apoi pe ministerŭ ca, corĕspunḑêndŭ împrejurărilorŭ, sĕ ia mĕsurĭ în contra agitaţiunilorŭ din partea prinţilorŭ.

MADRIDŬ, 5 Martie, — Regina s'a bolnăvitŭ, aşa că nu mai primesce la ea pe nimenea.

ATENA, 5 Martie. — Corabia austro-ungară „Krnka" şi Yachulŭ englesŭ „Saintmarine" au sositŭ din Suda-Bai în Pireu. Liniştea e generală.

DIVERSE.

Cununiă. — D-lŭ Mihailŭ *Lazarŭ*, inginerŭ în Sinaia, şi d-şóra Elena *Perşenaru* ş'au sĕrbatŭ Duminică în 16 (28) Februariu cununia, în biserica românéscă din Braşovu-vechiu fiindŭ de faţă unŭ numerosŭ publicŭ. — Urămŭ tinerei părechĭ viéţă fericită!

***

Unŭ profesorŭ de matematică. — „Este evidentŭ domnilorŭ, că décă unui lucrătorŭ ḑidarŭ îi trebue 12 ḑile pentru a construi unŭ ḑidŭ, 12 ḑidarĭ îlŭ vorŭ face într'o ḑi, 288 într'o oră, 17,280 într'unŭ minutŭ şi 1,036,800 într'o secundă." Până unde potŭ ajunge cunoştinţele profunde ale ştiinţelorŭ esacte?

***

Jucătorii de cărţĭ în lumea mare din Prusia. — Se scrie din Berlinŭ, că joculŭ de cărţĭ face numeróse victime în aristocraţia prusiană şi în cea germană. Unŭ mare numĕrŭ de membrii din Union-Club, unde cu tóte că joculŭ este opritŭ, au suferitŭ perderĭ enorme. Prinţulŭ H. V.... s. ex. s'a ruinatŭ cu încetulŭ; familia sa l'a scăpatŭ ântêia oră plătindŭ 2 milióne şi jumĕtate de mărcĭ, dér tênĕrulŭ omŭ s'a aruncatŭ din nou în jocŭ şi într'o singură nópte, elŭ a perdutŭ 500,000 mărcĭ, De atuncĭ elŭ a dispărutŭ şi nu se mai aude vorbindu-se de elŭ. Unŭ baronŭ din Germania de sud, locotenentŭ în regimentulŭ corpului de gardă, a perdutŭ pe parolă, într'o singură nópte 300,000 marcĭ. Juştiţia s'a mai ocupatŭ şi cu afacerea unui bancherŭ sportman, care a perdutŭ 350,000 mărcĭ. Unŭ altŭ casŭ cu care s'a ocupatŭ justiţia este alŭ unorŭ jucătorĭ berlinezĭ, carĭ au perdutŭ o mulţime de banĭ într'unŭ stabilimentŭ dintr'unŭ oraşŭ badezŭ, ţinutŭ de către unŭ căpitanŭ în retragere.

***

Biserica Dómna Bălaşa, în Bucurescĭ. — Acéstă biserică este una din cele mai remarcabile clădirĭ nouĕ monumentale în Capitala română; ea a fostŭ înaugurată la 29 Septemvrie st. v. 1885. De atuncĭ biserica e ḑilnicŭ plină de visitatorĭ, carĭ vinŭ şi esŭ de diminéţa până séra. Ce-i dreptŭ, ca luxŭ şi bogăţie de aurŭ, de argintŭ, de colorĭ, interiorulŭ nu lasă nimicŭ de doritŭ. In clar-obscura sa lumină, strălucirea liniilorŭ şi florilorŭ poleite, variate până la infinitŭ, reliefurile têmplei cu icónele împĕrăteştĭ, tronurile regale, candelele şi policandrele, picturile de pe pereţĭ, stranele argintii, ferestrele lungĭ cu geamurĭ colorate, care lasă sĕ se vaḑă icónele Apostolilorŭ înveliţĭ în toge roşii sau albastre, răpescŭ vederea şi o obosescŭ de atâta profusiune. Tavanulŭ e acoperitŭ peste totŭ de desemnurĭ ca o caneva cu cusăturĭ de firŭ şi de lână diversŭ colorată. De jurŭ împrejurulŭ stranelorŭ, tronurile regale aşeḑate în drépta şi în stânga, suntŭ urmate de jeţurĭ destulŭ de elegante pentru o biserică. Păreţii suntŭ neteḑĭ ca marmora. In stânga despre altarŭ şi despre uşă, în firiḑĭ marmorisate suntŭ douĕ sobe înalte de porţelanŭ; în drépta şi cam la mijloculŭ bisericei, într'o semi-boltă de asemenea marmorisată se ridică unŭ micŭ mousoleu cu inscripţie, şi lângă elŭ, asemenea *Nopţii* lui Michelŭ Anghelŭ, statua unei femei pare a medita asupra vanităţilorŭ şi durerilorŭ omeneştĭ. Inscripţia cu litere de aurŭ spune că în acestŭ mousoleu se vorŭ odihni rĕmăşiţele Domniţei Bălaşa. Statua e opera unui artistŭ românŭ, D. Georgescu, şi care lasă o impresie adêncă. Tablourile: *Descinderea de pe Cruce*, *Cina cea de taină* şi altele, imitate după modele celebre, complecteză frumuseţea artistică a incintei templului. Pe păretele coprinsŭ între icónele poleite şi zugrăvite, care duce la catechumenulŭ Corului, suntŭ zugrăviţĭ ctitorii în costumele timpului lorŭ. In drépta ţinêndŭ biserica cea veche a Dómnei Bălaşa, suntŭ fundatorii noi ai acestei bisericĭ, îmbrăcaţĭ ca boerii dela începutulŭ seculului nostru. In stânga Constantinŭ Brâncovénu şi fica sa Domniţa Bălaşa ţinŭ biserica, ér Dómna Marica Brâncovénu, cu coróna domnéscă ca şi soţulŭ sĕu, stă lângă Domniţa. Amândouĕ au mărgele la gâtŭ şi suntŭ învelite cu malotele îmblănite de o stofă frumósă şi pórtă pantofi cusuţĭ cu firŭ. Décă Domniţa fundatóre nu e încoronată ca şi părinţii sĕi, posteritatea i-a făcutŭ o corónă ideală pe care e scrisŭ *pietate*, *caritate* şi *lumină*.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Martie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	104 55
Rentă de hârtiă 5%	95.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115.—
Bonurĭ rurale ungare	104 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 75
Bonurĭ rurale transilvane	104 75
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 60
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.70
Renta de hârtiă austriacă	85.70
Renta de arg. austr.	85.85
Renta de aurŭ austr.	113 90
Losurile din 1860	140 25
Acţiunile băncei austro-ungare	875 —
Act. băncei de creditŭ ung.	303.75
Act. băncei de creditŭ austr.	292 25
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.01½
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.75
Londra 10 Livres sterlinge	126.05

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 19 Fevruarie, st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92½	93½
Renta rom. amort. (5%)	95¾	96¼
» convert. (6%)	88½	89—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	30—	32—
Credit fonc. rural (7%)	102—	103—
» „ „ (5%)	85½	86—
» » urban (7%)	98—	98—
» » » (6%)	——	——
» » » (5%)	82½	83—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15¼	15½
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 4 Martie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.57	Vênd.	8.62
Argint românesc	»	8.50	»	8 55
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.32
Imperialĭ	»	10.20	»	10.30
Galbenĭ	»	5.90	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	124.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 235, 1886.

a. f. sc. c. d.

Publicaţiune de licitaţiune.

Posesiunea nemişcătóre ce au în comunitatea Ceanulŭ-mare fondurile scolastice centralĭ din districtulŭ Năsĕudului, carea are estensiunea de 1035 jughere 538□° şi constă din arătură, cosăştină şi păşiune, dimpreună cu edificiele de locuitŭ şi economiă, ce se află pe ea, cu casa de cârcimă şi cu dreptulŭ de cârcimăritŭ se dau în arêndă pe ḑece anĭ, începêndŭ din 24 Aprile 1886 cu preţulŭ de strigare de 3000 fl. v. a. la 11 óre înainte de améḑĭ în faţa loculuĭ în Ceanulŭ mare la cancelaria comunală de acolo.

Voitorii de a licita suntŭ datorĭ a depune vadiulŭ de 10%. Până la începerea licitaţiunei sĕ primescŭ şi oferte scripturistice închise, făcute după prescipte şi provĕḑute cu vadiulŭ prescrisŭ.

Condiţiunile specialĭ sĕ potŭ vedé la subscrisa comisiune şi la antistia comunală din Ceanulŭ mare. Din şedinţa comisiunei administratóre de fondurile scolastice centralĭ din districtulŭ

Năsĕudŭ, 24 Februariu 1886.

Preşedintele: **Ioanŭ Ciocanŭ.** Secretarulŭ: **Ioachimŭ Mureşianu.**

9604/1885. számhoz.

tkkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszek mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Popŭ Miklós végrehajtatónak Ó Tohán közönsége végrehajtást szenvedő elleni 200 frt. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén levő, Ó-Tohán község határán fekvő az Ó-tohán 651. számu tjkben. A + 806, 2657, 2658, 3038, 4169, 4170, 5148, 5149, 5150, 6148, 6508, 7655, 8510-a, 8515, 8611, helyr. számu fekvőkre az árverést 888 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi ingatlanok az 1886. évi márczius hó 9-ik napján délelőtt 9. órakor az Ó-Tohán község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartóznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 88 frt. 80 kr. o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3.333. szám alatt kell igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezében letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelméhez a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1885 évi deczember hó 28-ik napján, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál.

Deési, elnök. **Udvarnoky,** jegyző.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ (	—	—	12.50	—
(	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ (	—	—	2.27	—
(	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra (	10.29	—	8.01	—
(	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa micĕ	12.12	—	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	—	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	—	7.43	—
Aiudŭ	2.55	—	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	—	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	—	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clujiu (	5.56	—	12.59	—
(	6.08	—	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	—	—	11.04
Ciucia	8.28	—	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	—	—	4.06
(	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	12 59	—
Szolnok	2.58	—	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena (	6.35	—	10.50	—
(	3.00	—	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	—	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	—	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	—	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	—	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	—	10.28	2.34	—
Rév	—	—	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	—	1.31	4.26	—
Huiedin	—	—	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu (	—	—	5.05	6.43	—
(	12 05	—	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	—	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	—	—	9.31	—
(	3.32	—	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	—	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa micĕ	7.00	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	—	—	7.14	1.09
(	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ (	—	—	—	—	3.23
(	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 53
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.[illegible]0
Szolnok (	11.02	3.44	11 40
(	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.[illegible]5
Glogovaţŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9.36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10.53	1,35	9.15

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ.